

การประเมิน “องค์กรคุณธรรม”

๑. ความหมายขององค์กรคุณธรรม

องค์กรคุณธรรม หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กรแสดงเจตนารมณ์ และมุ่งมั่นที่จะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวิวัฒธรรมไทยที่ดั่งาม มาเป็นหลักในการดำรงชีวิต ตลอดจนมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายต่าง ๆ แบ่งตามพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. องค์กรที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง ได้แก่

- ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นในสังกัด กระทรวง และในกำกับกระทรวง ระดับสำนัก / กอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

- ส่วนราชการและหน่วยงานที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระดับสำนัก / กอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป

- องค์กรอิสระ หน่วยงานอิสระ องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรภาคเอกชน สมาคม มูลนิธิ ฯลฯ
ในส่วนกลาง

๒. องค์กรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด ได้แก่ ส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาค และส่วนราชการ สังกัดส่วนกลางที่มีที่ทำการตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดในแต่ละจังหวัด ระดับสำนัก / กอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคธุรกิจ องค์กรภาคเอกชน สมาคม มูลนิธิ สถาบันอุดมศึกษา โรงเรียน สถานีดำรงจว โรงพยาบาล โรงงาน ฯลฯ

๒. ระดับขององค์กรคุณธรรม

องค์กรคุณธรรมแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม หมายถึง องค์กรที่ผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ได้ร่วมกันส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร โดยมีการร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ และกำหนดเป้าหมาย ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ รวมทั้งร่วมกันจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร

ระดับที่ ๒ องค์กรพัฒนาคุณธรรม หมายถึง องค์กรที่พัฒนาจากระดับส่งเสริมคุณธรรม มีการดำเนินงานตามแผนอย่างได้มาตรฐาน จนประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง มีการประเมินผลมีการปรับปรุง หรือพัฒนา และมีการทบทวนหรือถอดบทเรียนจากการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลและหน่วยงานที่มีคุณธรรมหรือทำความดี

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ หมายถึง องค์กรที่พัฒนาจากระดับพัฒนาคุณธรรม จนประสบผลสำเร็จ ทำให้องค์กรมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม บุคลากรในองค์กร มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และองค์กรมีการรวบรวมจัดทำองค์ความรู้ จากผลสำเร็จการดำเนินงาน รวมทั้งสามารถเผยแพร่องค์ความรู้หรือผลสำเร็จในการดำเนินงานและมีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้กับองค์กรอื่น ๆ

๓. ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม

การประเมินองค์กรคุณธรรม เป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริม พัฒนา และยกระดับองค์กร เพื่อเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและมีมาตรฐานเดียวกัน แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ องค์กรระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่าที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง และองค์กรที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด การประเมินแบ่งเป็น ๓ ระดับ ๙ ตัวชี้วัด ดังนี้

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม เป็นการประเมินกระบวนการพัฒนา
ดำเนินการข้อ ๑-๓ ทุกข้อ ไม่น้อยกว่าข้อละ ๑ คะแนน รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๖ คะแนน

ระดับที่ ๒ องค์กรพัฒนาคุณธรรม เป็นการประเมินการดำเนินงานตามแผน
ดำเนินการข้อ ๑-๖ ทุกข้อ ไม่น้อยกว่าข้อละ ๒ คะแนน รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๑๔ คะแนน

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ เป็นการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง
ดำเนินการข้อ ๑-๙ ทุกข้อ ไม่น้อยกว่าข้อละ ๒ คะแนน รวมแล้วไม่น้อยกว่า ๒๑ คะแนน

ส่วนที่ ๒ องค์กรระดับกรมหรือเทียบเท่าในส่วนกลาง

การประเมินแบ่งเป็น ๓ ระดับ โดยไม่ต้องดำเนินการตาม ๙ ตัวชี้วัด แต่ให้ใช้
ผลการประเมินขององค์กรในสังกัดระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่า มาเป็นฐานในการคำนวณว่าองค์กรระดับกรม
หรือเทียบเท่าจะมีผลการประเมินเป็นระดับใด ดังนี้

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม ต้องมีผลการประเมินขององค์กรในสังกัด
ระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่า ที่ประเมินได้ในระดับ “ส่งเสริมคุณธรรม” ขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่า ๘๐%
ของจำนวนองค์กรในสังกัดระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่าทั้งหมด

ระดับที่ ๒ องค์กรพัฒนาคุณธรรม ต้องมีผลการประเมินขององค์กรในสังกัด
ระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่า ที่ประเมินได้ในระดับ “พัฒนาคุณธรรม” ขึ้นไป จำนวนไม่น้อยกว่า ๗๕%
ของจำนวนองค์กรในสังกัดระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่าทั้งหมด

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ต้องมีผลการประเมินขององค์กรในสังกัด
ระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่า ที่ประเมินได้ในระดับ “คุณธรรมต้นแบบ” จำนวนไม่น้อยกว่า ๗๐%
ของจำนวนองค์กรในสังกัดระดับสำนัก / กองหรือเทียบเท่าทั้งหมด

๔. เกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม

ข้อ ที่	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม
		๓	๒	๑	๐	
๑	องค์กรมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม โดยยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	- จำนวนผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ๘๐% ขึ้นไป ร่วมประกาศเจตนารมณ์โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร	- จำนวนผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ๖๐-๗๙.๙๙% ร่วมประกาศเจตนารมณ์โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร	- จำนวนผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร ๔๐-๕๙.๙๙% ร่วมประกาศเจตนารมณ์โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร	- จำนวนผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรน้อยกว่า ๔๐% ร่วมประกาศเจตนารมณ์โดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร	
๒	องค์กรมีการกำหนดเป้าหมายจาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	- มีการกำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๕ เรื่องที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	- มีการกำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๓ เรื่องที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	- มีการกำหนดเป้าหมายไม่น้อยกว่า ๒ เรื่องที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู	- ไม่มีการกำหนดเป้าหมาย	
๓	องค์กรมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒ อย่างมีส่วนร่วมของบุคลากร เพื่อการพัฒนาองค์กร	- มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒ และ - มีการมอบหมายหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงาน และ - มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานรับผิดชอบการดำเนินงาน	- มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒ และ - มีการมอบหมายหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงาน	- มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒	- ไม่มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๒	
๔	องค์กรมีผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- มีการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และมีผลสำเร็จ ๗๐% ขึ้นไป	- มีการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และมีผลสำเร็จ ๖๐-๖๙.๙๙%	- มีการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และมีผลสำเร็จ ๕๐-๕๙.๙๙%	- มีการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และมีผลสำเร็จน้อยกว่า ๕๐%	

ข้อ ที่	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม
		๓	๒	๑	๐	
๕	องค์กรมีการประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงาน มีการปรับปรุงหรือพัฒนา มีการทบทวนหรือถอดบทเรียน เพื่อให้การดำเนินงาน มีผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- มีการประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และ - มีการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และ - มีการถอดบทเรียนจากผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- มีการประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และ - มีการปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- มีการประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- ไม่มีการประเมินผลหรือรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	
๖	องค์กรมีการยกย่อง เชิดชู บุคลากรและหน่วยงานที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	- มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู บุคลากร ภายในหรือภายนอกองค์กร ที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ และ - มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู หน่วยงาน ภายในหรือภายนอกองค์กรที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ และ - มีการประชาสัมพันธ์ การประกาศยกย่อง ภายในองค์กร และผ่านช่องทางสื่อสาร ที่หลากหลาย เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก เว็บไซต์ เป็นต้น	- มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู บุคลากร ภายในหรือภายนอกองค์กร ที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ และ - มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู หน่วยงาน ภายในหรือภายนอกองค์กรที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ และ - มีการประชาสัมพันธ์ การประกาศยกย่อง ภายในองค์กร	- มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู บุคลากร ภายในหรือภายนอกองค์กร ที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้	- ไม่มีการประกาศ ยกย่อง เชิดชู บุคลากร หรือหน่วยงาน ภายในหรือภายนอกที่มีคุณธรรมหรือทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้	

ข้อ ที่	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม
		๓	๒	๑	๐	
๗	องค์กรมีผลสำเร็จ ของการดำเนินงาน ตามเป้าหมาย ของแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ เพิ่มมากขึ้น องค์กรมีบรรยากาศ หรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการส่งเสริมคุณธรรม และบุคลากร มีพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น	- มีผลสำเร็จ ของการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของแผน การดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ ๙๐% ขึ้นไป และ - องค์กรมีบรรยากาศ หรือสภาพแวดล้อม เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ที่เอื้อต่อการส่งเสริม คุณธรรม และ - บุคลากรในองค์กร มีพฤติกรรม ที่เปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น จากผลสำเร็จ ของการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของแผน การดำเนินงานที่กำหนดไว้	- มีผลสำเร็จ ของการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของ แผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ ๘๐-๘๙.๙๙% และ - องค์กรมีบรรยากาศ หรือสภาพแวดล้อม เปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น ที่เอื้อต่อ การส่งเสริมคุณธรรม	- มีผลสำเร็จของการ ดำเนินงาน ตามเป้าหมาย ของแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ ๗๐-๗๙.๙๙%	- มีผลสำเร็จ ของการดำเนินงาน ตามเป้าหมาย ของแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ น้อยกว่า ๗๐%	
๘	องค์กรมีการรวบรวม องค์ความรู้หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม ตามแผน การดำเนินงานที่กำหนด ไว้ในข้อที่ ๓ โดยจัดทำ เป็นเอกสาร และจัดทำสื่อ ในรูปแบบต่าง ๆ	- มีการรวบรวม องค์ความรู้หรือ ผลสำเร็จการดำเนิน กิจกรรม ตามแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และจัดทำเป็นเอกสาร ครบทุกกิจกรรม และ - มีการจัดทำสื่อ รูปแบบต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๒ รูปแบบ เช่น คลิปวิดีโอ พาวเวอร์พอยท์ (PowerPoint) การโฆษณาบนสื่อออนไลน์ นิทรรศการ เป็นต้น	- มีการรวบรวม องค์ความรู้หรือ ผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม ตามแผน การดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และจัดทำเป็นเอกสาร ครบทุกกิจกรรม และ - มีการจัดทำสื่อ รูปแบบต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า ๑ รูปแบบ เช่น คลิปวิดีโอ พาวเวอร์พอยท์ (PowerPoint) การโฆษณาบนสื่อออนไลน์ นิทรรศการ เป็นต้น	- มีการรวบรวม องค์ความรู้หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม ตามแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓ และจัดทำเป็นเอกสาร ครบทุกกิจกรรม	- ไม่มีการรวบรวม องค์ความรู้ หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม ตามแผนการดำเนินงาน ที่กำหนดไว้ในข้อที่ ๓	
๙	องค์กรมีขีดความสามารถ ในการเผยแพร่เอกสาร องค์ความรู้หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม และมีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้กับองค์กรอื่น ๆ ได้	- มีการเผยแพร่ เอกสาร องค์ความรู้หรือ ผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม และสื่อต่าง ๆ	- มีการเผยแพร่ เอกสาร องค์ความรู้ หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม และสื่อต่าง ๆ ที่ได้	- มีการเผยแพร่เอกสาร องค์ความรู้ หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม และสื่อต่าง ๆ ที่ได้จัดทำ ไว้ในข้อที่ ๘ ภายใน องค์กร	- ไม่มีการเผยแพร่ เอกสารองค์ความรู้ หรือผลสำเร็จ การดำเนินกิจกรรม และสื่อต่าง ๆ ที่ได้จัดทำไว้ในข้อที่ ๘	

ข้อ ที่	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				รวม
		๓	๒	๑	๐	
		ที่ได้จัดทำไว้ในข้อที่ ๘ ภายในองค์กร และ - มีการเผยแพร่ ผ่านช่องทางสื่อสาร ไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทาง	จัดทำไว้ในข้อที่ ๘ ภายในองค์กร และ - มีการเผยแพร่ ผ่านช่องทางสื่อสาร ไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง			

หมายเหตุ : การจัดส่งผลประเมินองค์กรคุณธรรม ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ขอให้หน่วยงานประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด
และจัดทำข้อมูลผลการประเมินพร้อมหลักฐานส่งให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด